

**Громадська наукова організація
«Всеукраїнська Асамблея докторів наук із державного управління»**

у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

«Наукові інновації та передові технології»

*(Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»)*

Випуск № 2(30) 2024

Київ – 2024

Public scientific Organization
«Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration»

within the work of the Publishing Group «Scientific Perspectives»

«Scientific innovations and advanced technologies»

*(Series «Management and administration», Series «Law», Series «Economics»,
Series «Psychology», Series «Pedagogy»)*

Issue № 2(30) 2024

Kyiv – 2024

ISSN 2786-5274 Print
УДК 001.32:1 /3/(477)(02)

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2\(30\)](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2(30))

**«Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування»,
Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»):
журнал. 2024. № 2(30) 2024. С. 1638.**

Рекомендовано до друку Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 06.02.2024, № 2/2-24)

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
серія КВ № 24962-14902Р від 13.09.2021 р.*

Журнал видається за наукової підтримки: Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан), громадської організації «Асоціація науковців України», громадської організації «Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання».

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 30.11.2021 № 1290 журналу присвоєно категорію "Б" із права

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 01.02.2022 № 89 журналу присвоєно категорію "Б" із педагогіки

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 07.04.2022 № 320 журналу присвоєно категорію "Б" із економіки та державного управління

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 20.06.2023 № 768 журналу присвоєно категорію "Б" зі спеціальностей 073 - менеджмент, 076 - підприємництво та торгівля, 015 - професійна освіта

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 23.08.2023 № 1035 журналу присвоєно категорію "Б" зі спеціальності 053 - психологія

Наукове видання включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus, міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

Журнал заснований з метою розвитку вітчизняного наукового потенціалу у галузях державного управління, права, економіки, психології, педагогіки та його інтеграції у світовий науковий простір, шляхом оприлюднення результатів наукових досліджень.

Головний редактор

Романенко Євген Олександрович - доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України, полковник Генерального штабу Збройних Сил України, Президент громадської наукової організації «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління» (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- Абуселідзе Георгій - завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Батумського державного університету імені Шота Руставелі (Батумі, Грузія)
- Бахов Іван Степанович — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)

- Беньковська Наталя Борисівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри мовної підготовки Інституту Військово-Морських Сил Національного університету "Одеська морська академія" (Одеса, Україна)
- Бельська Тетяна Валентинівна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри менеджменту Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості (м. Київ, Україна)
- Бондар-Підгурська Оксана Василівна - доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», (Полтава, Україна)
- Будник Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій (Київ, Україна)
- Гбур Зоряна Володимирівна - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика (Київ, Україна)
- Дашій Олександр Іванович — доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і психології управління персоналом (Київ, Україна)
- Дегтяр Олег Андрійович — доктор наук з державного управління, доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова (Харків, Україна)
- Демідова Юлія Євгенівна - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і психології управління соціальними системами Національного Технічного Університету «Харківський Політехнічний Інститут» (Харків, Україна)
- Дем'янишина Олеся Андріївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (Умань, Україна)
- Дранус Любов Сергіївна кандидат економічних наук, доцент, оцент кафедри менеджменту Чорноморського національного університету імені Петра Могили
- Журавльова Лариса Петрівна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології Поліського національного університету (Житомир, Україна)
- Заячківська Оксана Василівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Ільїн Валерій Юрійович - доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
- Ільїна Анастасія Олександрівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління і адміністрування Національного торговельно-економічного університету (Київ, Україна)
- Ічанська Олена Михайлівна - кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Кайдашев Роман Петрович — доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного, фінансового та банківського права Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Каламаж Руслана Володимирівна - доктор психологічних наук, професор, проректор з навчально-виховної роботи Національного університету «Острозька академія» (Рівне, Україна)
- Кардаш Оксана Любомирівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматизації, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
- Калашнік Наталя Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри українознавства Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова, (Вінниця, Україна) kalashnuknatalia@gmail.com
- Кобець Дмитро Леонтьович - кандидат економічних наук (доктор філософії), доцент Хмельницького національного університету, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування (м. Хмельницький, Україна)
- Коваленко Олена Михайлівна - кандидат педагогічних наук, провідний науковий співробітник відділу профільного навчання Інституту педагогіки НАПН України (Київ, Україна)
- Корильчук Неоніла Іванівна – кандидат медичних наук, доцент кафедри терапії та сімейної медицини Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України (Тернопіль, Україна)
- Корнієнко Петро Сергійович - доктор юридичних наук, доцент, адвокат, заступник першого проректора по роботі з коледжами, професор кафедри філософії та соціально-гуманітарних дисциплін Національної академії статистики, обліку та аудиту (Київ, Україна)
- Кошова Світлана Петрівна — кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри управління охороною здоров'я Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (Київ, Україна)
- Кравчук Володимир Миколайович, доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Кравчук Людмила Степанівна - кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна», завідувач кафедрою фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інститут соціальних технологій Університет "Україна" (Хмельницький, Україна)
- Литвиненко Віктор Іванович — доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Навчального наукового інституту права Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Лич (Назарук) Оксана Миколаївна - доктор психологічних наук, доцент, член-кореспондент української академії акмеології, член громадської спілки «Національна психологічна асоціація», доцент кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Марушева Олександра Анатоліївна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (м. Київ, Україна)
- Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
- Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
- Новак-Калаяєва Лариса Миколаївна — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (Львів, Україна)
- Огієнко Альона Володимирівна - доктор економічних наук, доцент кафедри організації авіаційних робіт та послуг Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

- Орлова Наталя Сергіївна - доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (Харків, Україна)
- Павлов Костянтин Володимирович — доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри підприємництва і маркетингу Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Павлова Олена Миколаївна - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Пагута Тамара Іванівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти, директор Інституту педагогічної освіти Приватного вищого навчального закладу «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» (Рівне, Україна)
- Помиткін Едуард Олександрович — доктор психологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Язюна НАПН України (Київ, Україна)
- Помиткіна Любов Віталіївна — доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Приходькіна Наталя Олексіївна - доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України (Київ, Україна)
- Савенко Олена Анатоліївна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і права Дніпровського державного аграрно-економічного університету, членкиня громадської наукової організації "Фінансово-економічна наукова рада" (Київ, Україна)
- Сапожников Станіслав Володимирович - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології Університету імені Альфреда Нобеля (Дніпро, Україна)
- Сопілко Ірина Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Відмінник освіти України, Заслужений юрист України, декан юридичного факультету Національного Авіаційного Університету (Київ, Україна)
- Титко Анна Васиївна — кандидат юридичних наук, провідний науковий співробітник Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Трушкіна Наталя Валеріївна - кандидат економічних наук, член-кореспондент Академії економічних наук України, дійсний член Центру українсько-європейського наукового співробітництва, старший науковий співробітник відділу проблем регуляторної політики та розвитку підприємництва, Інститут економіки промисловості НАН України (Київ, Україна)
- Турчинова Ганна Володимирівна — кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (Київ, Україна)
- Хохліна Олена Петрівна — доктор психологічних наук, професор, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Чернуха Надія Миколаївна — доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної реабілітації та соціальної педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Київ, Україна)
- Якимчук Аліна Юріївна — доктор економічних наук, професор, професор кафедри державного управління, документознавства та інформаційної діяльності Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Яковицька Лада Савеліївна — доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри авіаційної психології Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Якушева Оксана Вікторівна кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та підприємництва Черкаського державного технологічного університету (Черкаси, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

© автори статей, 2024

© громадська наукова організація «Всеукраїнська Асамблея

докторів наук із державного управління», 2024

© Видавнича група «Наукові перспективи», 2024

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Управління та адміністрування»

Акімов А.В. <i>ВЗАЄМОЗАЛЕЖНИЙ ВПЛИВ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ НА ЗБРОЙНІ СИЛИ УКРАЇНИ З МЕТОЮ УНІФІКАЦІЇ ДІЙ НА ЗАХИСТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ДЕРЖАВНОСТІ</i>	19
Белай С.В., Споришев К.О. <i>ВПЛИВ СТАНУ СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИЛ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ НА ДЕРЖАВНУ БЕЗПЕКУ</i>	29
Бельська Т.В. <i>СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	38
Василенко Н.В., Халецький А.В., Покатаєв П.С. <i>ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ ПУБЛІЧНИХ ФАХІВЦІВ (МЕДІАТОРІВ) В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 281 «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»</i>	47
Васькович І.М., Крицький Р.А. <i>РОЛЬ І МІСЦЕ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ У РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ</i>	58
Гнатюк О.В. <i>СУТНІСТЬ МЕХАНІЗМІВ ПРИЙНЯТТЯ ПУБЛІЧНИХ РІШЕНЬ</i>	68
Голей І.М. <i>ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРАКТИКИ АНТИКРИЗОВОГО ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ МАЛИМ БІЗНЕСОМ</i>	82
Голинська О.В., Лугач О.О. <i>АНАЛІЗ ВПЛИВУ ПАНДЕМІЙ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ ТА РОЛЬ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У ПОДОЛАННІ КРИЗИ</i>	91
Гонюкова Л.В. <i>СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ІННОВАЦІЙНА СОЦІАЛЬНА ТЕХНОЛОГІЯ В УКРАЇНІ</i>	100
Дричик В.М. <i>СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗАКОРДОННОГО ДОСВІДУ ФОРМУВАННЯ ВОЄННОЇ БЕЗПЕКИ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	109
Юффе М.В. <i>ПОНЯТТЯ ЛІДЕРСТВА В СУЧАСНІЙ НАУЦІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ</i>	123

- Качан Я.В.** 136
АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ
- Климосюк А.С.** 145
МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ СТЯГНЕННЯ В ДОХІД ДЕРЖАВИ АКТИВІВ ОСІБ, ЩОДО ЯКИХ ЗАСТОСОВАНО САНКЦІЇ
- Косач І.А.** 155
СИСТЕМА НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ НА ЗАСАДАХ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА
- Кухарчук П.М.** 166
МЕХАНІЗМИ МЕДІАЦІЇ В КРАЇНАХ ЄРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
- Куценко А.О.** 177
РОЛЬ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СФЕРОЮ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ
- Леськів Т.С.** 189
ЕВОЛЮЦІЯ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПУБЛІЧНОГО ВРЯДУВАННЯ
- Магеррамов Алі** 200
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ДЕРЖАВИ ЯК ОБ'ЄКТ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ: АСПЕКТИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
- Мартишин Д.С.** 213
СОЦІАЛЬНА ДОКТРИНА УКРАЇНСЬКОГО ПРАВОСЛАВ'Я У ПРОЦЕСАХ УКРАЇНСЬКОГО ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНА ІДЕНТИФІКАЦІЯ
- Неліпа Д.В.** 223
КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ: РАКУРС ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
- Пархоменко-Кучевіл О.І.** 235
ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ У ПРОЦЕС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ
- Писаренко Н.В., Кашина Г.С., Бараник З.П., Громоздова Л.В., Ткаченко Я.С., Рвач А.М., Косицька В.Ю.** 246
ЕКОНОМЕТРИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЯК СКЛАДОВА МОДЕРНІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА З ЄС
- Писаренко Н.В., Тищенко О.П., Гуляєва Л.П., Шолудченко С.В., Дербеньова Я.В., Рвач А.М., Косицька В.Ю., Тітов В.В.** 271
РЕІНЖІНІРИНГ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ НА ЗАСАДАХ РЕГІОНАЛЬНОГО МАРКЕТИНГУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА З ЄС

Телень В.Ю. <i>ДОСВІД ПОБУДОВИ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ НАДАННЯ ПОСЛУГ НАСЕЛЕННЮ У ВИКОНАВЧИХ ОРГАНАХ ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ НА ОСНОВІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЗА СТАНДАРТОМ (СТАНДАРТАМИ) ISO 9001</i>	290
Теплов С.О. <i>ПРОГРЕСИВНІ МІЖНАРОДНІ ПРАКТИКИ УПРАВЛІННЯ ТАЛАНТАМИ НА ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ</i>	305
Шандрик В.І. <i>ОГЛЯД ПОТОЧНОГО СТАНУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ</i>	318
Derun T.M. <i>SYSTEM OF PROVISION OF PUBLIC SERVICES AND QUALITY MANAGEMENT IN LOCAL GOVERNMENT BODIES</i>	331
Kalashnikova Kh.I., Shevchenko V.S. <i>IDENTIFICATION, CLASSIFICATION AND MEASUREMENT OF FACTORS OF ADAPTATION OF PERSONNEL OF CONSTRUCTION INDUSTRY ENTERPRISES TO STRATEGIC CHANGES</i>	339
Lashchuk I.I. <i>STRATEGY FOR THE FINANCIAL RECOVERY OF THE ENTERPRISE UNDER THE CONDITIONS OF MARITAL STATE</i>	352
Батюк Б.Б. <i>ІННОВАЦІЙНІ УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ</i>	364
Березовський Р.С. <i>ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВОЗАХИСНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В КОНТЕКСТІ ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКИХ ВПЛИВІВ З УРАХУВАННЯМ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ</i>	374
Василик С.К., Юрченко Г.М., Майстренко О.В. <i>ЕТИКА УПРАВЛІННЯ: ВІДПОВІДАЛЬНЕ КЕРІВНИЦТВО ТА СТАБІЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ</i>	388
Драгомирецька Н.М. <i>ПРАВОЗАХИСНІ ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ВИРОБЛЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ З ПРАВОЗАХИСНИМ ПІДХОДОМ</i>	400
Калантаєвська О.О., Тимошенко О.В., Франчук Л.А. <i>УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ</i>	412
Корнійко Я.Р., Панченко С.В. <i>ЗАСТОСУВАННЯ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ТРАНСПОРТНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ УКРАЇНИ: ПІДХОДИ ТА ПРАКТИКА</i>	422

- Котлубай В.О.** 441
*УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТНИМИ РИЗИКАМИ БІЗНЕСУ НА ОСНОВІ
МАРКЕТИНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ*
- Криштанович М.Ф.** 455
*ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБЛИВОСТЕЙ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ПРАВОЗАХИСНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО
СТАНУ*
- Лапичак Н.І.** 465
*ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ СТАНДАРТИЗАЦІЇ Й СЕРТИФІКАЦІЇ НА ЯКІСТЬ
СУЧАСНОЇ ПРОДУКЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ*
- Менська О.А.** 473
*ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОГО СПАДКУ УКРАЇНИ ТА
ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ У ПАМ'ЯТКООХОРОННІЙ
ГАЛУЗІ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ОСОБЛИВОСТІ*
- Подолян М.І.** 488
*МЕТОДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕСТОРАННОГО
БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ*
- Приймак М.М., Бігун В.В., Лазоренко Т.В.** 498
*МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНИМ ЗРОСТАННЯМ ТА КАР'ЄРНИМ
РОЗВИТКОМ СПІВРОБІТНИКІВ*
- Приймак В.М., Канюка Б.С.** 510
ТЕХНОЛОГІЇ ПРИЙНЯТТЯ КАДРОВИХ РІШЕНЬ У СУЧАСНІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ
- Радиш Я.Ф.** 520
*ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ (МЕДІАТОРІВ) В УМОВАХ
МАГІСТРАТУРИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ*
- Смолінська О.Є., Левків Г.Я.** 530
УКРАЇНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ: ЛІДЕРСТВО ТА/ЧИ МЕНЕДЖМЕНТ
- Стороженко Л.Г., Власенко В.О.** 541
*ПРОГРАМА ЄС «ЦИФРОВА ЄВРОПА»: ШЛЯХ ДО НЕТОКРАТИЗАЦІЇ
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ*
- Терлецька Ю.О.** 553
*УПРАВЛІНСЬКА ДІАГНОСТИКА: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТА
ПРІОРИТЕТИ ОПТИМІЗАЦІЇ*
- Торічний О.В., Когут В.П.** 562
*РОБОТА З ПЕРСОНАЛОМ ЯК СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ*

Харчук Т.В., Кургузенкова Л.А., Бурачек І.В. 572
*ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ В ОРГАНІЗАЦІЯХ: МЕТОДИ
ТА ІНСТРУМЕНТИ*

Шимко Ю.М. 583
*МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я :
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ*

СЕРІЯ «Право»

Баїк О.І. 598
*ДЕЯКІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЖОРСТОКЕ
ПОВОДЖЕННЯ З ТВАРИНАМИ*

Боровська І.А. 613
*ОСОБЛИВОСТІ ДОКАЗУВАННЯ У СПРАВАХ ПРО ВИЗНАННЯ НЕОБГРУНTO-
ВАНИМИ АКТИВІВ ТА ЇХ СТЯГЕННЯ В ДОХІД ДЕРЖАВИ (У КОНТЕКСТІ
РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЇ)*

Капля Ю.О., Берездецький Ю.М., Близнюк І.В. 624
*ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ
ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА США*

Каращук К.Л. 641
*ІНСТИТУТ МЕДІАЦІЇ ТА ЙОГО ДІЄВІСТЬ: АНАЛІЗ ФРАНЦУЗЬКОГО
ЗАКОНОДАВСТВА*

Кожура Л.О., Власенко В.В., Чиж Б.І. 651
*ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ІНСТИТУТУ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ОСІБ З
ІНВАЛІДНІСТЮ*

Кузьменко О.В., Чорна В.Г., Воронятніков О.О. 661
*ПРИНЦИПИ СУБСИДИАРНОСТІ ТА ДИСКРЕЦІЙНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ В
ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ*

Лазарева А.О., Тимошенко Л.В., Дракохруст Т.В. 671
*ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ У БЕЗПЕКОВІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ: ВОЄННІ ДІЇ ТА
РОЛЬ*

Ноняк М.В. 686
ДО ПИТАННЯ ПРО ЮРИДИЧНІ ГАРАНТІЇ ПРАВА ЛЮДИНИ НА МИР

Остапович В.П. 697
*СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДСКОНАЛЕННЯ НОРМАТИВНО-
ПРАВОВИХ ЗАСАД ПОЛІГРАФОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ПРАВООХО-
РОННИХ ОРГАНАХ УКРАЇНИ*

Петровський А.В. 710
РЕАЛІЗАЦІЯ ІНСТИТУТУ ТРЕТІХ ОСІБ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Погарченко Т.В., Микитенко Л.А. 718
*ПРАВО НА ІНФОРМАЦІЮ (РЕКЛАМУ) ЩОДО МАЙБУТНІХ ОБ'ЄКТІВ
НЕРУХОМОСТІ*

Постна Д.А. 730
ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВІЙСЬКОВИХ ТА ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ

Тундаєв С.М. 746
*ІНСТРУМЕНТИ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У ПРОТИДІЇ ОСОБАМ,
ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СТАТУСІ ПІДВИЩЕНОГО ЗЛОЧИННОГО ВПЛИВУ*

СЕРІЯ «Економіка»

Атаманюк Р.Ф. 757
ВПЛИВ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА СВІТОВИЙ РИНОК ПРАЦІ

Грабарєв А.В., Баранюк М.Р. 773
РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ В БАНКАХ

Грубляк О.М., Жаворонок А.В. 783
*ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ*

Живко З.Б., Родченко С.С., Боруцька Ю.З. 796
*ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ВИКЛИКІВ ПЕРЕД СФЕРОЮ ТУРИЗМУ Й
ГОТЕЛЬНИМ БІЗНЕСОМ: УМОВИ БЕЗПЕКОВОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ В
РЕГІОНІ ВОЄННОГО ЧАСУ*

Захарченко В.І., Швагірев М.Д. 804
*ПОБУДОВА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ
ПІДПРИЄМСТВ НА ЗАСАДАХ ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ*

Ільчук П.Г., Коць О.О., Левченко А.З., Лещишин Н.Р. 817
*ПОТЕНЦІЙНІ НАПРЯМИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
ПІД ЧАС СПІВПРАЦІ БАНКУ З КЛІЄНТОМ*

Копитко М.І., Мойса Т.В. 830
*ІНВЕСТИЦІЙНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ АКТУАЛІЗАЦІЇ
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ РИЗИКІВ Й ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ*

Левченко В.О., Гребінчук О.М., Ярошенко С.В., Бур'янова О.О. 840
*ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ,
ПРАВОВИЙ ТА УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТИ*

Ловкайтес В.С., Харчевнікова Л.С. 854
*СВІТОВИЙ ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРОГРАМ ТА
СТРАТЕГІЙ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ*

Мамонов К.А., Пруненко Д.О., Коваленко Л.Б., Гой В.В. <i>МЕТОДИ І МОДЕЛІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ</i>	868
Мельничук В.В. <i>ОБЛІК КАПІТАЛУ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД</i>	875
Овчарук О.М., Переверзєв С.С. <i>АНТИКРИЗОВЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ: АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ</i>	887
Онофрійчук А.П. <i>КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВОЄННО-ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ДЕРЖАВИ</i>	900
Правдюк М.В. <i>ОПОДАТКУВАННЯ ЦИФРОВИХ ПОСЛУГ</i>	914
Тимченко І.П., Шморгуненко В.В. <i>УПРАВЛІННЯ МАРКЕТИНГОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ КОНДИТЕРСЬКИХ ВИРОБІВ</i>	927
Федик А.П. <i>ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ КООПЕАЦІЇ В УКРАЇНІ</i>	937
Чернишов О.Ю., Школенко О.Б. <i>МАРКЕТИНГОВА СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ПОБУДОВИ СОЦІАЛЬНО-ВІДПОВІДАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА</i>	951
Чорненька О.Б., Шляхетко В.В., Линда А.С. <i>ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ</i>	964

СЕРІЯ «Педагогіка»

Kazachiner O.S., Boychuk Yu.D., Halii A.I. <i>DIAGNOSIS AND PREVENTION OF CHILDREN'S SPEECH DISORDERS SHOULD AS A NECESSARY PART OF FUTURE PHILOLOGISTS' PROFESSIONAL TRAINING SYSTEM</i>	974
Leleka V.M. <i>DEVELOPMENT OF US PROFESSIONAL SPORTS AND PHYSICAL CULTURE IN THE CONTEXT OF THE MASS MEDIA</i>	987
Sanivskiyi O.M., Tsyhanok O.O. <i>THE ROLE OF MEDIA EDUCATION IN THE STUDY OF FICTION PHENOMENA</i>	994
Vaskevych O.Ye. <i>PREPARATION OF FUTURE TEACHERS OF GRAPHIC DESIGN FOR THE APPLICATION OF SAMCHIKIVSKY PAINTING IN PROFESSIONAL ACTIVITIES</i>	1004

- Башкірова Л.М., Чорній О.В., Камінський В.В.** 1013
ЕТИЧНІ ТА ПРОФЕСІЙНІ АСПЕКТИ АДАПТАЦІЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ДО СУЧАСНИХ СТАНДАРТІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
- Беньковська Н.Б.** 1027
СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
- Боровик М.О., Цісар Є.О.** 1036
ЗАГРОЗИ ЗАСТОСУВАННЯ БІОЛОГІЧНОЇ ТА ХІМІЧНОЇ ЗБРОЇ В ПРИЗМИ ІСТОРИЧНОГО ДИСПУТУ
- Бурмакіна Н.С.** 1045
ФОРМУВАННЯ М'ЯКИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНТЕРАКТИВНОГО МЕТОДУ НАВЧАННЯ CASE-STUDY НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
- Гедзур Т.І., Вакерич М.М., Колесник А.В.** 1054
МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ ГЕНЕТИКИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ
- Гляненко К.А.** 1066
ОСНОВНІ НАПРЯМИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
- Гончаренко О.М., Хищенко О.О., Великдан Ю.В.** 1077
РОЗВИТОК КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАМОТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ТА УЧНІВ У КОНТЕКСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ПРОГРАМНИХ ПРОДУКТІВ ТА ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ
- Гулько Т.Ю.** 1086
ОЦІНЮВАННЯ БІОМЕХАНІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
- Дияк В.В., Волинець Н.В.** 1097
МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ І СЛУХАЧІВ ПРИКОРДОННОГО ВІДОМСТВА У ПРОЦЕСІ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ
- Дрокіна А.С.** 1110
МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ
- Дубовик С.Г., Ткачук Д.В.** 1121
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
- Жовтоніжко І.М., Марченко О.Г.** 1133
ДЕЯКІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ В ЕДУКАЦІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ У КРИЗОВИХ УМОВАХ

- Калічак Ю.Л., Посацький О.В.** 1146
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИКОРИСТАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМІ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
- Каніболоцька О.А.** 1156
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ АНГЛОМОВНИХ КРАЇН
- Кирилюк В.П.** 1168
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТОПОГРАФІЯ» У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ІЗ ГЕОДЕЗІЇ ТА ЗЕМЛЕУСТРОЮ
- Климович Ю.Ю.** 1182
МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФІЛОЛОГА ЗАСОБАМИ ПЕРЕВЕРНУТОГО НАВЧАННЯ
- Кожушко С.П., Бойко Л.Г.** 1193
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ
- Комісарик М.І., Чуйко Г.В., Кузнєцова К.С.** 1207
ПЕРСПЕКТИВИ, ПРОБЛЕМИ ТА ТРУДНОЦІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ
- Красовська О.О., Веремчук А.П., Олевський Т.Р.** 1221
ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ ЗАСОБАМИ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ
- Криловець М.Г., Лісовець О.В., Лісовець О.В.** 1231
ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВЕ МИСТЕЦТВО ЧЕРНІГІВЩИНИ ЯК ЗАСІБ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ
- Кузьма-Качур М.І., Горват М.В.** 1242
ФЕНОМЕН КРАЄЗНАВСТВА ЯК РЕСУРС МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
- Літвінова В.А., Бадіца М.В.** 1252
СПОСОБИ МОДИФІКАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ДЛЯ ДІТЕЙ З ООП НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ
- Мотуз Т.В., Слободенюк О.О., Ватковська М.Г.** 1262
ГОТОВНІСТЬ АСИСТЕНТІВ ВЧИТЕЛІВ ДО РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ: АНАЛІЗ ФАКТОРІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
- Мудрик Д.П.** 1274
СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ІНОЗЕМНА МОВА» У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Непорада І.М. <i>САМОВИХОВАННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ</i>	1286
Огірко О.В., Огірко І.В. <i>РОЛЬ ЛОГІКИ І МАТЕМАТИКИ В ДУХОВНО-ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОМУ ВИХОВАННІ ТА НАВЧАННІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	1298
Павлюк В.І. <i>МЕТОД КАЗКОВО-РОЛЬОВОЇ ГРИ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ</i>	1315
Соснова М.А. <i>АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОГО І НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ</i>	1325
Стеценко Н.М. <i>ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УПРАВЛІНЦІВ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ</i>	1339
Столяренко О.В., Столяренко О.В., Московчук О.С., Магас Л.М. <i>ФОРМУВАННЯ У МОЛОДИХ ЛЮДЕЙ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ВИХОВНІЙ ПАРАДИГМІ ГУМАНІСТИЧНОГО СПРЯМУВАННЯ</i>	1352
Тільняк Н.В. <i>ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ</i>	1365
Фрицюк В.А., Губіна С.І., Баюрко Н.В. <i>РОЗВИТОК ДОСЛІДНИЦЬКІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАГІСТРАНТІВ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ</i>	1376
Холденко В.І., Михайлова Л.М., Семенишина І.В. <i>ПАРАДИГМА ВИЩОЇ ОСВІТИ: РОЛЬ ОНЛАЙН-КУРСІВ І МАСОВИХ ВІДКРИТИХ ОНЛАЙН-КУРСІВ (МВОК)</i>	1389
Хоменко А., Ороновська Л., Сун Лан, Овод Н. <i>ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ-ІНОЗЕМЦІВ В ПРОЦЕСІ ВОКАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ У НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ</i>	1402
Хоруженко Т.А. <i>ПРОЄКТНА ТЕХНОЛОГІЯ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ</i>	1415
Цокур О.С. <i>ІДЕОЛОГІЧНІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНИХ КОНЦЕПЦІЙ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ У ЗДОБУВАЧІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ</i>	1427

Шевель Б.О. 1439
РОЛЬ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Шуляков І.М., Зінченко О.А., Колодіна Л.С. 1448
ДОСЛІДЖЕННЯ ВАЖЛИВОСТІ ТА МЕТОДІВ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ ДЛЯ УСПІШНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Яковишина Т.В. 1459
ЛЯЛЬКОТЕРАПІЯ ЯК НАПРЯМ АРТПЕДАГОГІКИ У РОБОТІ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

СЕРІЯ «Психологія»

Lukashenko Yu.I. 1470
PSYCHOPHYSIOLOGICAL DYSFUNCTIONS OF TEMPORARY LOSS OF WORKING CAPACITY IN VICTIMS WITH SPINE INJURIES

Богдан І.І. 1478
ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

Бойко-Бузиль Ю.Ю. 1490
АГРЕСІЯ ЯК ПРОЯВ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Добровольська Н.А., Кравченко А.В. 1503
РЕЗУЛЬТАТИ РОЗВИТКУ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФІЗИЧНИХ ТЕРАПЕВТІВ У ПРОФЕСІЙНОМУ СПІЛКУВАННІ

Дубініна К.В., Пригуляк Т.С., Попельницька С.І., Гончарук В.Г., Бондаренко Л.С. 1515
ОСОБЛИВОСТІ ПРОКРАСТИНАЦІЇ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Єна О.А. 1527
ПРОГРАМНО-АПАРТНИЙ КОМПЛЕКС «ПСИХОЛОТ» ЯК НОВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОГО ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНОГО ДОБОРУ В СИСТЕМІ МВС

Запорожченко О.В., Матейко Н.М., Чистовська Ю.Ю., Прокоф'єва О.А., Прокоф'єва О.О. 1540
РЕЗИЛЬЄНТНІСТЬ ТА ЇЇ РОЛЬ В ПОДОЛАННІ СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИН

Кривуценко В.В. 1552
КІНОМИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ ПСИХОТЕРАПІЇ ОСОБИСТІСНИХ КРИЗ

- Кухаренко О.А.** 1568
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ
- Лаптев І.М.** 1581
ОСОБЛИВОСТІ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ ДИТИНИ ПІСЛЯ РОЗЛУЧЕННЯ БАТЬКІВ
- Митус В.І.** 1593
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ
- Ніколаєв Л.О., Шляхта В.М.** 1605
РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ РЕФЛЕКСІЇ ПСИХОЛОГІВ-КОНСУЛЬТАНТІВ ЗАСОБАМИ СУПЕРВІЗІЇ
- Подолянчук Д.С.** 1615
ОСОБЛИВОСТІ ЕМОТИВНОГО КОМПОНЕНТА ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ СТУДЕНТІВ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ВОЛОНТЕРСЬКОМУ РУСІ
- Столяренко О.Б., Жиляк Н.В.** 1626
ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО РОБОТИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

УДК 373.31

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2\(30\)-1121-1132](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-2(30)-1121-1132)

Дубовик Світлана Григоріївна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти Факультету педагогічної освіти, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, <https://orcid.org/0000-0002-8564-0693>

Ткачук Діана Вадимівна студентка Факультету педагогічної освіти, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, <https://orcid.org/0009-0006-4574-0186>

ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Анотація. У статті розглянуто організаційно-методичні основи застосування цифрових інструментів на уроках української мови в початковій школі. Акцентовано увагу на тому, що цифрові інструменти можуть бути ефективним засобом навчання, якщо вони використовуються доцільно і доречно. Подано характеристику основних понять наукової розвідки. Висвітлено теоретичні аспекти проблеми застосування цифрових технологій у практиці навчання української мови в початковій школі. Акцентовано увагу на важливості розроблення і впровадження системи підтримки вчителів початкової школи з питань застосування цифрових технологій на уроках української мови. Конкретизовано цифрові інструменти, які доцільно застосовувати з метою навчання мови і мовлення. Визначено важливі напрями роботи вчителя на уроках української мови під час застосування цифрових інструментів в початковій школі. Зазначено педагогічні умови ефективного застосування цифрових технологій в освітньому процесі початкової школи. Подано комплекс інтерактивних методів, прийоми, форм навчання української мови, які доцільно застосовувати на уроках використання цифрових технологій. Рекомендовано мовні вправи і завдання із застосуванням цифрових інструментів. Подано методичні рекомендації для вчителів початкової школи із питань організації застосування новітніх цифрових технологій на уроках української мови і формування в учнів відповідних умінь і навичок роботи із цифровими інструментами під час виконання мовних вправ і завдань. Висловлено поради щодо використання цифрових інструментів із метою навчання рефлексії учнів початкової школи на уроці української мови. Доведено, що уроки української мови, проведені із застосуванням цифрових технологій, мають значні переваги.

Ключові слова: технологізація навчання, сучасні цифрові технології, цифрові інструменти, цифрові ресурси, програмне забезпечення, початкова школа, інтерактивне навчання української мови, організаційно-методична система, процес навчання української мови із застосуванням цифрових інструментів, інтерактивні методи, прийоми і форми навчання, цифрові засоби навчання.

Dubovyk Svitlana Hryhoriivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Primary Education Department of the Faculty of Pedagogical Education, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, <https://orcid.org/0000-0002-8564-0693>

Tkachuk Diana Vadymivna student at the Faculty of Pedagogical Education, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, <https://orcid.org/0009-0006-4574-0186>

ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL BASES OF USING DIGITAL TECHNOLOGIES IN PRIMARY SCHOOL

Abstract. The article examines the organizational and methodological foundations of the use of digital tools in Ukrainian language lessons in primary school. Attention is focused on the fact that digital tools can be an effective means of learning, if they are used appropriately and pertinently. A description of the main concepts of scientific intelligence is provided. The theoretical aspects of the problem of using digital technologies in the practice of teaching the Ukrainian language in primary school are highlighted. Attention is focused on the importance of developing and implementing a support system for primary school teachers on the use of digital technologies in Ukrainian language lessons. Digital tools, which are appropriate to use for the purpose of teaching language and speech, are specified. The important directions of the teacher's work in Ukrainian language lessons during the use of digital tools in primary school are determined. Pedagogical conditions for the effective use of digital technologies in the educational process of primary school are indicated. A set of interactive methods, techniques, and forms of learning the Ukrainian language are presented, which are advisable to apply in lessons on the use of digital technologies. Language exercises and tasks using digital tools are recommended. Methodological recommendations for primary school teachers on the organization of the use of the latest digital technologies in Ukrainian language lessons and the formation of students' relevant abilities and skills in working with digital tools during language exercises and tasks are presented. Advice on the use of digital tools for the purpose of teaching the reflection of primary school students in the Ukrainian language lesson is given. It has been proven that Ukrainian language lessons conducted using digital technologies have significant advantages.

Keywords: technologization of learning, modern digital technologies, digital tools, digital resources, software, elementary school, interactive learning of the

Ukrainian language, organizational and methodological system, the process of learning the Ukrainian language using digital tools, interactive methods, techniques and forms of learning, digital teaching aids.

Постановка проблеми. Використання цифрових інструментів на уроках української мови в початковій школі має значний потенціал для підвищення ефективності системи мовної освіти і мовленнєвого розвитку учнів. У науковій розвідці розглянемо низку проблем, від розв'язання яких залежить успіх у реалізації цього потенціалу.

Однією з основних проблем є недостатня кількість методичних рекомендацій для вчителів початкової школи щодо застосування цифрових інструментів на уроках української мови. Педагоги часто не знають, які серед цифрових ресурсів є ефективними у навчанні мови і мовлення. Крім того, вони можуть мати певні труднощі у впровадженні цифрових інструментів в освітній процес початкової школи саме на уроках української мови.

Іншою проблемою є неоднаковий доступ молодших школярів до цифрових технологій. Це може призвести до того, що деякі учні початкової школи не зможуть повною мірою скористатися перевагами цифрових інструментів. На нашу думку, важливо враховувати і те, що вчителі мають різний рівень підготовки та досвіду у використанні цифрових технологій в освітньому процесі. Це може впливати на їхню ефективність у викладанні початкового курсу української мови.

Таким чином, для забезпечення успішного застосування цифрових інструментів на уроках української мови в початковій школі необхідно розробити та впровадити систему підтримки вчителів, яка включатиме: програму підготовки педагогів із питань використання цифрових технологій на уроках української мови в початковій школі; ресурси та інструменти для підтримки вчителів у застосуванні цифрових інструментів на уроках навчання мови і мовлення; механізм моніторингу та оцінки ефективності використання цифрових засобів навчання на уроках вивчення початкового курсу української мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Використання інтерактивних технологій в освітньому процесі розглядають відомі науковці М.В. Кларін, Л.В. Пироженко, О.І. Пометун та ін. Цінні методичні рекомендації щодо застосування цифрових технологій містяться в наукових працях таких учених, а саме: М.І. Винокурова, О.В. Єльнікова, Н.С. Шолохова, О.В. Стребна, А.О. Соценко, Л.В. Пироженко, О.А. Комар. та ін.

Науковці О.І. Пометун, Л.В. Пироженко розглядають теоретичні основи застосування інтерактивних технологій, їхні різновиди, а також подають практичні рекомендації щодо їхнього використання в освітньому процесі. Вони зазначають, що інтерактивні технології є ефективним засобом активізації пізнавальної діяльності учнів, розвитку їхніх творчих здібностей та формування ключових компетентностей [4, ст. 5].

Учені О.М. Пехота, А.З. Кіктенко, О.М. Любарська висвітлюють питання щодо розроблення і використання сучасних освітніх технологій у навчальних закладах. У своїх дослідженнях вони розглядають методичні і практичні аспекти реалізації технологій електронного і дистанційного навчання, інтерактивних технологій аудиторної роботи, сучасних технологій оцінки освітніх результатів [3, ст.7].

Отже, актуальність обраної проблеми, її теоретичне і практичне значення, недостатня кількість у вітчизняній педагогічній науці фундаментальних досліджень щодо шляхів удосконалення мовної освіти й розроблення теоретико-методичних засад навчання учнів початкової школи із застосуванням цифрових технологій зумовили написання наукової розвідки.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Загальна проблема організаційно-методичних основ застосування цифрових інструментів на уроках української мови в початковій школі полягає в необхідності визначення оптимальних шляхів впровадження цифрових технологій в освітній процес. Актуальним та малодослідженим є питання про те, які чинники впливають на процес ефективного застосування цифрових інструментів на уроках навчання української мови і мовлення.

Ми вважаємо, що важливо враховувати індивідуальні особливості учнів, оскільки діти мають різний рівень розвитку мовних здібностей. У зв'язку з цим, доцільно застосовувати на уроках української мови диференційований підхід, який передбачає використання різних сучасних технологій, методів і прийомів, форм і засобів навчання мови учнів початкової школи. Для цього необхідно розробити індивідуальні програми навчання для кожної дитини. На нашу думку, на уроках вивчення мовного матеріалу доцільно надавати перевагу застосуванню інтерактивних і цифрових технологій навчання, інтерактивним методам і формам роботи, рольовим іграм і мовленнєвим ситуаціям, які дозволяють учням працювати в парах і групах та розвивати комунікативні вміння і навички.

Дослідження невирішених раніше частин загальної проблеми організаційно-методичних основ застосування цифрових інструментів на уроках української мови в початковій школі дозволить розробити ефективні шляхи впровадження цифрових технологій в освітній процес, забезпечить успішне формування мовної особистості учнів початкової школи, сприятиме розвитку їхніх мовленнєво-творчих здібностей і формуванню ключової комунікативної компетентності.

Мета статті. Головною метою цієї наукової статті є дослідження організаційно-методичних основ застосування цифрових технологій на уроках української мови в початковій школі.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі у практиці навчання української мови в початковій школі традиційні методи і прийоми, форми і засоби навчання застосовуються разом із інтерактивними. Поступово нові

сучасні цифрові технології навчання стають невід'ємним складником освітнього процесу початкової школи.

На відміну від традиційних підходів, коли вчитель був головною дійовою особою на уроці української мови, сучасні підходи, які передбачають застосування цифрових технологій, дають змогу учневі стати активним учасником освітнього процесу, змінити свою роль з об'єкта пасивного сприйняття педагогічного впливу вчителя на суб'єкта активної мовленнєво-творчої діяльності.

Зазначимо, що для ефективної реалізації освітнього процесу вчитель має використовувати на уроках української мови насамперед ті педагогічні технології, які сприяють розвитку пізнавальної діяльності учнів. На нашу думку, застосування сучасних цифрових технологій на уроках української мови дозволить учителеві початкової школи підтримувати у молодших школярів стійкий пізнавальний інтерес до вивчення мови, сприятиме формуванню мовних і мовленнєвих умінь та навичок учнів.

Цифрові технології є важливим складником інноваційного навчання української мови в початковій школі. Вони дозволяють візуально сприймати та аналізувати навчальний мовний матеріал, взаємодіяти з ним, а також персоналізувати навчання мови та адаптувати його до потреб кожного учня. Застосування цифрових інструментів в освітньому процесі дозволить зробити навчання мови і мовлення ефективним, цікавим і доступним для всіх учнів.

Детально розглянемо цифрові інструменти, які доцільно застосовувати на уроках української мови в початковій школі. Одним із важливих інноваційних напрямів роботи вчителя може бути застосування в освітньому процесі цифрових засобів навчання, а саме: інтерактивних дошок і програмного забезпечення. Застосування цих сучасних засобів у навчанні мови і мовлення допоможе педагогам в організації вивчення нового матеріалу (наприклад, цифрові ресурси – інтерактивні відео і презентації, вправи і завдання стануть надійними помічниками учнів під час засвоєння мовних понять і явищ); під час формування мовних і мовленнєвих умінь та навичок молодших школярів (наприклад, цифрові навчальні програми та ігри допоможуть учням оволодіти всіма видами мовленнєвої діяльності – аудіюванням, говорінням, читанням і письмом); у процесі оцінювання навчальних досягнень учнів з української мови (наприклад, цифрові тести та завдання стануть у пригоді під час виявлення рівнів сформованості мовно-мовленнєвих умінь учнів з української мови).

Інтерактивні дошки можна використовувати для проведення інтерактивних мовних вправ та ігор. Організація ігрової діяльності і виконання мовних вправ із застосуванням інтерактивної дошки допоможуть учням закріпити вивчений матеріал із мови і сприятимуть розвитку мовленнєво-творчих здібностей молодших школярів.

Зазначимо, що застосування інтерактивної дошки на уроках української мови дозволить педагогам демонструвати навчальний матеріал у цікавій та захопливій формі, а учням – активно взаємодіяти з ним під час виконання інтерактивних вправ і завдань. Молодші школярі зможуть додавати свої коментарі та запитання, що сприятиме їхньому активному залученню в освітній процес, розумінню сутності мовних понять і явищ, які вивчаються на уроці.

Конкретизуємо види онлайн-дошок, які доцільно застосовувати на уроках української мови в початковій школі. SMART Notebook (онлайн-дошка дає змогу педагогові створювати інтерактивні презентації та організувати групову роботу на уроці української мови), Migo (онлайн-дошка уможлиблює створення інтерактивних презентацій, упровадження в освітній процес інтерактивних мовних ігор і вправ та завдань, а також дає змогу вчителю організувати ситуативне навчання, застосовуючи мовленнєві ситуації для спілкування з однокласниками, учителем у режимі реального часу), Conceptboard (онлайн-дошка, яку вчитель може застосовувати для створення інтерактивних презентацій, планів, схем), CoSketch (онлайн-дошка, яка може бути використана педагогом для організації спільної роботи над мовними проектами), Scribblar (онлайн-дошка, яку вчителю доцільно використовувати для створення інтерактивних презентацій та мовних ігор), CoSketch та Scribblar (онлайн-дошки, які рекомендуємо вчителям для малювання, письма, додавання зображень та відео, які використовуються на уроці української мови).

Інноваційне навчання української мови із застосуванням цифрових інструментів – це навчання, яке відбувається в процесі взаємодії всіх учасників освітнього процесу. Воно спрямоване на створення комфортних умов для навчання мови і мовлення, за яких кожен учень може відчувати свою успішність і інтелектуальну спроможність. Наприклад, учителі початкової школи можуть використовувати спеціальні комп'ютерні програми, що допоможуть учням візуально сприймати та аналізувати мовний матеріал (насамперед ідеться про створення інтерактивних навчальних матеріалів, а саме: інтерактивних карт та схем).

Застосування інтерактивних карт і схем на уроках української мови допоможе молодшим школярам засвоїти складні мовні поняття і їхні істотні ознаки. Рекомендуємо педагогам онлайн-інструменти, які доцільно використовувати для створення інтелект-карт, наприклад: MindMeister, Coggle, XMind, Mindomo, Lucidchart.

Інноваційні цифрові інструменти – віртуальну та доповнену реальність рекомендуємо вчителям початкової школи для застосування з метою створення інтерактивного освітнього досвіду молодших школярів. Педагоги можуть використовувати ці цифрові інструменти в освітньому процесі під час вивчення основних розділів початкового курсу української мови – граматики

та правопису (наприклад, застосування вчителем віртуальної реальності допоможе учням у спостереженні за роллю граматичних і орфографічних правил у мові і мовленні); у процесі розвитку мовленнєво-творчих здібностей молодших школярів (наприклад, віртуальна та доповнена реальність можуть бути використані педагогами для створення власних історій, віршів та інших творів учнів).

На особливу увагу вчителя початкової школи заслуговують інтерактивні підручники та електронні засоби навчання, використання яких допоможе учням – у засвоєнні навчального матеріалу з української мови і перевірки своїх мовних знань і вмінь у режимі реального часу. Застосування цих цифрових засобів у навчанні української мови дозволить молодшим школярам навчатися в оптимальному темпі відповідно до власного рівня розвитку мовленнєво-творчих здібностей, забезпечить відповідні умови для відстеження прогресу та отримання зворотного зв'язку. На нашу думку, саме такий підхід дозволить персоналізувати навчання української мови в початковій школі та адаптувати його до потреб кожного учня.

Важливо зазначити, що використання сучасних цифрових технологій на уроках української мови в початковій школі вимагає певних професійних умінь і навичок педагогів. Насамперед учителі мають бути обізнані з останніми технологічними розробками і повинні вміти їх використовувати в освітньому процесі початкової школи. Сучасні педагоги також мають володіти вміннями оцінювати ефективність застосування цифрових інструментів для досягнення навчальних цілей.

Успіх у застосуванні цифрових технологій зумовлений багатьма чинниками. Ефективність діяльності на уроці української мови насамперед залежить від того, наскільки учень відчуває себе комфортно і безпечно в навчальному середовищі. Молодший школяр буде активним, якщо він не боїться брати участь в освітньому процесі, не відчуває страху перед критикою з боку вчителя або однокласників, а також знає, що його поважають в учнівському колективі, а його думку – цінують. Таким чином, для створення сприятливої атмосфери на уроці вчителю необхідно уникати критики особистості учня, педагогові важливо зосередитися на конструктивній критиці результатів діяльності учня та цінувати будь-який внесок учня в освітній процес. На нашу думку, тільки за таких умов учні зможуть адаптуватися до нової для них ситуації, яка створюється під час застосування на уроці цифрових інструментів.

Отже, вчителю початкової школи:

1. Необхідно на початку уроку української мови пояснити учням, чого педагог очікує від них у кінці уроку. Можна провести мозковий штурм за допомогою онлайн-сервісів (Kahoot, Quizizz, Socrative, Nearpod, Pear Deck, Google Forms), щоб визначити, що учні вже знають із теми, яку вивчатимуть на уроці української мови. Це допоможе вчителю визначити рівень знань учнів, і налаштувати урок відповідно до їхніх потреб.

2. Важливо пояснити учням завдання. Це допоможе молодшим школярам зрозуміти, що цифрові інструменти є засобом організації навчальної діяльності на уроці української мови.

3. Доцільно розповісти учням, чому для вивчення зазначеної мовної теми були обрані саме такі цифрові інструменти. Розказати дітям, як ці цифрові засоби навчання допоможуть їм засвоїти виучувану тему уроку та розвинути необхідні мовні і мовленнєві вміння та навички. Це допоможе учням сприймати цифрові інструменти як засоби навчання української мови, а не як розвагу.

4. Необхідно акцентувати увагу учнів на особливостях того чи іншого цифрового інструмента та на тих результатах, яких молодші школярі зможуть досягнути під час правильного використання їх. Це допоможе учням уникнути помилок та отримати максимальний результат від роботи з цифровими засобами навчання.

5. Важливо розкрити учням алгоритм застосування цифрових інструментів і розповісти про послідовність необхідних дій. Це допоможе дітям побачити перспективу своєї діяльності та підготуватися до кожного етапу. З цією метою рекомендуємо вчителю на уроці української мови використовувати онлайн-планери (Trello, Asana).

6. Доцільно заохочувати учнів до постановки запитань на уроці. Педагог має пояснити молодшим школярам, що цінує їхні запитання, має заохочувати учнів ставити запитання, навіть якщо вони не впевнені, що це правильне запитання.

7. Необхідно організовувати на уроках української мови ситуації, у яких учні можуть експериментувати та пробувати нові речі. Це допоможе їм зрозуміти, що помилки – це частина процесу навчання.

8. Важливо створити на уроці атмосферу, у якій помилки є прийнятними. Учитель має пояснити учням, що всі помиляються, що він цінує зусилля дітей, навіть якщо результат не є ідеальним.

Зазначимо, що правила поведінки і роботи на уроці української мови із застосуванням цифрових інструментів допомагають вчителю створювати атмосферу взаємоповаги та співпраці, а також допомагають учням зрозуміти, що від них очікується в освітньому процесі.

Акцентуємо увагу вчителя на тому, що реалізація описаних умов є необхідною для ефективного застосування цифрових технологій у навчанні української мови в початковій школі. Усі ці умови важливі однаковою мірою, і їх не можна ігнорувати. Якщо педагог вирішив використовувати цифрові інструменти, він має врахувати всі ці позиції. Застосування цифрових засобів полегшить роботу вчителя і допоможе йому в організації ефективного навчання української мови.

Технологізація навчання передбачає, що вчитель не просто передає знання, а й допомагає учням зрозуміти, як вони навчалися й оволодівали

знаннями, розвиває в них навички рефлексії. Рефлексія – це здатність людини до самопізнання, вміння аналізувати свої дії, вчинки, мотиви та зіставляти їх із суспільно значущими цінностями. Мета рефлексії – зрозуміти, як відбувався процес навчання, які були проблеми, як їх вдалося вирішити.

Цифрові інструменти можуть бути потужним інструментом для розвитку в молодших школярів рефлексії на уроці української мови. Вони можуть допомогти учням: обмірковувати власний досвід навчання (наприклад, за допомогою онлайн-тестів, опитувань або чатів), ділитися своїми думками та почуттями з іншими (наприклад, за допомогою блогів, форумів або соціальних мереж), отримати відгук про свою роботу та досягнення, що підвищуватиме самооцінку та мотивацію до навчання.

Конкретизуємо цифрові інструменти, які доцільно застосовувати вчителям початкової школи на уроках української мови з цією метою:

1. Онлайн-тести. Онлайн-тести можуть бути використані педагогами для того, щоб допомогти учням оцінити свої знання та вміння з певної мовної теми. Після виконання тесту молодшим школярам можна надати відгук про результати виконання завдань, що допоможе дітям краще зрозуміти свої сильні та слабкі сторони. Наприклад, Kahoot та Quizizz (використовують гру для створення цікавого та захопливого досвіду учнів; пропонують широкий вибір шаблонів і функцій, які можна використовувати для створення тестів, які можна проводити в режимі реального часу), Quizalize (інтерактивний сервіс для проведення опитувань та тестів; пропонує широкий вибір різних типів запитань, включаючи запитання з вибором однієї відповіді, запитання з вибором кількох відповідей, запитання відкритого типу та запитання з множинним вибором), LearningApps (сервіс для створення інтерактивних навчальних матеріалів).

2. Опитування. Опитування можуть бути використані для того, щоб насамперед узагальнити і систематизувати знання учнів з певної вивченої мовної теми. Опитування можуть бути проведені в режимі реального часу або заздалегідь. Наприклад, Socrative (потужний інструмент для формувального оцінювання; дозволяє швидко створювати опитування, доцільно застосовувати для перевірки розуміння, виявлення типових помилок і відповідного коригування навчання мови і мовлення), Nearpod (інтерактивні елементи, а саме: опитування, вікторини, завдання з малювання та відео), Pear Deck (дозволяє легко додавати інтерактивні елементи, а саме: живі опитування, відкриті запитання та дії з малюванням, навіть у слайдах презентацій), Google Forms (універсальний і простий у використанні інструмент для опитувань; пропонує широкий вибір різних типів запитань).

3. Чати. Чати можуть бути використані для того, щоб учні могли обговорювати свої думки та почуття з іншими. У режимі реального часу учні можуть обговорювати тему уроку з української мови (наприклад, за допомогою

Google Meet або Zoom). Також учитель може організувати чат за допомогою онлайн-сервісу: учні пишуть свої коментарі до теми чату заздалегідь, а потім обговорюють їх під час уроку української мови (наприклад, за допомогою Google Docs або Google Slides).

4. Форуми та блоги. Форуми можуть бути використані для того, щоб учні обговорювали певні вивчені мовні теми з іншими, для створення власних історій або обміну ідеями. Наприклад, Schoology (для обговорення навчальних мовних тем, обміну ідеями і створення спільних проєктів), ClassDojo (для обговорення поточних подій у класі, обміну новинами та оголошеннями і створення спільних групових мовних вправ і завдань), Kidzworld (для обговорення інтересів дітей, обміну ідеями), Zearn та Khan Academy (для обговорення навчальних мовних тем, обміну ідеями та отримання допомоги від учителя, інших учнів).

Підсумовуючи, зазначимо переваги уроків української мови із застосуванням цифрових інструментів в освітньому процесі початкової школи. На нашу думку, на уроках навчання мови і мовлення, проведених із використанням цифрових ресурсів, підвищиться мотивацію учнів до навчання, процес засвоєння мовних понять і явищ буде цікавим і захопливим для молодших школярів, в учнів розвиватимуться навички критичного мислення та креативності.

Зазначимо, що застосування цифрових технологій на уроках української мови в початковій школі дозволить учителеві організувати ефективне, цікаве і доступне навчання, сприятиме розвитку співробітництва між учителем і учнями. Адже вміння налагоджувати взаємодію у навчальному спілкуванні є запорукою ефективної організації навчального процесу та якісного засвоєння знань [2, с. 306].

Використання вчителем сучасних цифрових інструментів дозволить учням брати активну участь в освітньому процесі. Вони зможуть самостійно працювати з цифровими ресурсами, обмінюватися інформацією з однокласниками та вчителем, а також співпрацювати одне з одним над спільними проєктами, що допомагатиме молодшим школярам розвивати навички критичного мислення, креативності та комунікації.

Крім того, цифрові технології можуть бути використані педагогами для створення спільного освітнього простору, де учні зможуть спілкуватися та співпрацювати незалежно від часу і місця. Це сприятиме оздоровленню психологічного клімату на уроках української мови, створюватиме доброзичливу атмосферу та підвищуватиме мотивацію учнів до навчання.

Висновки. На уроках української мови з використанням цифрових технологій діти відчувають себе комфортно і вільно. Вони є активними учасниками освітнього процесу, впевнено спілкуються і висловлюють свої думки, ставлять запитання і знаходять на них відповіді, обговорюють проблеми і приймають рішення. В атмосфері довіри та взаємодопомоги учням

початкової школи легше усвідомлювати важливість отриманих знань з української мови. На нашу думку, саме в таких комфортних умовах можна виховати мовну особистість молодшого школяра, яка буде готова до майбутнього, де потрібно буде вирішувати проблеми та приймати рішення.

До перспектив дослідження відносимо: подальше вивчення ролі цифрових технологій в оптимізації уроків української мови в початковій школі, визначення важливих напрямів роботи вчителя щодо застосування цифрових інструментів в освітньому процесі; розроблення методичних рекомендацій для педагогів із питань вивчення української мови із застосуванням цифрових засобів навчання.

Література:

1. Бондаренко Г.Л., Особливості розвитку риторичних навичок молодших школярів засобами комп'ютерного тренажера / Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді збірник наукових праць.– 2017.– №21.– С. 69–80.
2. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у зарубіжній та українській практиках у безперервній педагогічній освіті цифрової ери/ Т. Мієр, Л. Холодюк, В. Савош, Г. Бондаренко, С. Дубовик, Л. Романенко, К. Романенко.–Журнал міждисциплінарних досліджень ad alta.–2021.– №2 (11).– С. 35–39.
3. Освітні технології: навч.-метод. посіб. / Пехота О.М., Кіктенко А.З., Любарська О.М. та ін.; за заг. ред. О.М. Пехоти.– Київ: А.С.К.– 2001.– 256 с.
4. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід роботи / уклад. Пометун О., Пироженко Л.– Київ: А.П.Н.– 2002.– 136 с.
5. Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у вищій школі: Навч. посіб. / За ред. М.В. Артюшиної, О.М. Котикової, Г.М. Романової.– Київ: КНЕУ.– 2007.– 528 с.
6. Соломаха А. Підготовка майбутніх учителів до використання цифрових технологій у процесі раннього навчання іноземної мови /Соломаха А., Кошарна Н. // ResearchGate.–2020. –№3(30).– С. 107–122.

References:

1. Bondarenko G.L. (2017). Osoblyvosti rozvytku rytorychnykh umin' molodshih shkolyariv zasobamy kompyuternykh trenazher [Peculiarities of the development of rhetorical skills of younger schoolchildren by means of a computer simulator]. *Teoretyko-metodychni problemy vihovannya ditey ta uchnivskoyi molodi :zb. nauk. prats' - Theoretical-methodological problems of raising children and school youth, collection of scientific papers* (pp. 69–80). Kyiv, Ukraine, Institute of Educational Problems of the National Academy of Sciences of Ukraine [in Ukrainian].
2. Mier T., Kholodyuk L., Savosh V., Bondarenko G., Dubovik S., Romanenko L., & Romanenko K. (2021). Vykorystannya informatsiyno-komunikatsiynykh tekhnolohiy u zarubizhnyi ta ukrayins'kiy praktykakh u bezperervnyi pedahohichnyi osviti tsyfrovoyi ery [The use of information and communication technologies in foreign and Ukrainian practices in continuous pedagogical education of the digital era]. *Zhurnal mizhdystsyplinarykh doslidzhen' ad alta-Journal of interdisciplinary research ad alta*, 2 (11), pp. 35–39.
3. Pehota O.M., Kiktenko A.Z., & Lyubarska O.M. et al. (2011). *Osvitni tekhnolohiyi: navchal'no-metodnyy posibnyk [Educational technologies: educational method. manual]*. Kyiv, Ukraine: A.S.K. [in Ukrainian].

4. Pometun O. & Pyrozhenko L. (2002) *Interaktyvni tekhnolohiyi navchannya: teoriya, praktyka, dosvid roboty [Interactive learning technologies: theory, practice, work experience]*. Kyiv, Ukraine: A.P.N. [in Ukrainian].

5. Artyushina M.V., Kotykova O.M. & Romanova H.M. (2007). *Psykholoho-pedahohichni aspekty realizatsiyi suchasnykh metodiv navchannya u vyshchii shkoli: Navch. posib. [Psychological and pedagogical aspects of the implementation of modern teaching methods in higher education: Education. manual]*. Kyiv, Ukraine: KNEU [in Ukrainian].

6. Solomakha A. & Kosharna N. (2020). *Pidhotovka maybutnikh uchyteliv do vykorystannya tsyfrovyykh tekhnolohiy u protsesi rann'oho navchannya inozemnoyi movy [Preparation of future teachers for using digital technologies in the process of early foreign language teaching]* (Vols. 3). Kyiv, Ukraine: ResearchGate.

Журнал

***«Наукові інновації та
передові технології»***

*(Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»)*

Випуск № 2(30) 2024

Підписано до друку 07.02.2024 р.
Формат 60x90/8. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 8,2. Наклад 100 прим.

Видавець:

Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління»
Свідоцтво серія ДК №4957 від 18.08.2015 р., Андріївський узвіз, буд.11, оф 68, м. Київ, 04070.